

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Szoftver felhasználásának jogszerűsége

Ügyszám: SZJSZT 18/2002

A megbízó által feltett kérdések:

1. Az F. Kft. 2000. november 8-át követően jogszerűen használta, illetve használja-e a becsatolt szerződés alapján az F. rendszerhez készített szoftvereinket?
2. Az F. Kft. biztosíthatott-e jogszerűen felhasználói jogokat a V. részére 2000. november 8-át követően?
3. Abban az esetben, ha a V. jogosulatlan felhasználónak minősül, azaz megsérti szerzői jogainkat, úgy igazak-e a következő állítások?
 - a) A jogsértő gazdagodás mértékének megállapítása szempontjából közömbös, hogy a V. az érintett szoftverek felhasználásáért harmadik személyektől nem kap díjat, hiszen az is gazdagodás, ha a szoftverek jogellenes felhasználásával költségeket takarít meg.
 - b) Jelen esetben egy esetleges kártérítési követelés elbírálásakor a kártérítés összegének megállapítása során a tárgybéli szoftverek piaci értéke az irányadó, hiszen az, hogy a V. a szoftvereket nem vásárolta meg, társaságunknál elmaradt haszonként jelentkezik.
 - c) Jelen esetben egy esetleges kártérítési követelés elbírálásakor a kártérítés összegének megállapítása során a tárgybéli szoftverek piaci értéke az irányadó, hiszen az, hogy a V. a szoftvereket nem vásárolta meg, az társaságunknál elmaradt haszonként jelentkezik.

Az eljáró tanács válasza:

Az eljáró tanács a következő tényállást vette alapul:

Az E. Kft. és a C. Kft. között az „F. Központi Információs Rendszerére, ellenőrző állomásra és kommunikációs szerverek szállítására, valamint a kommunikációs és V. adatkezelő szoftverek elkészítésére” kötött szerződés 8.3.1. pontja értelmében. „A Megrendelő, illetve a végfelhasználó F. Kft. a saját tevékenységének körében jogosult. A szerződés keretében a Vállalkozó által létrehozott kommunikációs és adatfeldolgozó szoftver rendszer magyarországi hasznosítási jogát a Vállalkozó által jelen szerződés keretében szállított konfigurációkra a Megrendelő korlátozás és további díjazás nélkül megkapja.”

E szerződési rendelkezés szerint a C. Kft. jogosult a szerződés tárgyát képező szoftver – rendszerterv és dokumentáció – további felhasználását engedélyezni a szerződésben rögzített azonos feltételekkel.

A szerződés 5.5 pontja értelmében „Megrendelő 30 napon túli fizetési késedelem esetén elveszti jogosultságát a Vállalkozó által készített szoftver felhasználására”.

A C. Kft. – az E. Kft. közlése szerint – a teljesítési kötelezettségeinek nem tett eleget. Ezért az E. Kft. írásban felszólította, hogy 2000. november 8. után a szerződés 5.5. pontjában foglaltak értelmében a szoftvert ne használja.

A C. Kft. – ugyancsak az E. Kft. közlése szerint – az idézett szerződés alapján felhasználási jogot engedélyezett az F. Kft.-nek, ez utóbbi pedig a felhasználást engedélyezte a V. számára. Az E. Kft. fent említett levelében felhívta a C. Kft.-t, hogy a szoftver további szerződés szerinti felhasználásának megszűnéséről az F. Kft.-t és a V.-t is értesítse.

A feltett kérdésekre az eljáró tanács az alábbiakat válaszolja:

Ad 1 és 2. Az E. Kft. nem mellékelte a C. Kft.-hez intézett levelének másolatát, melyben „a szoftver felhasználására adott hozzájárulást” 2000. november 8-tól visszavonja.

A felek a szerződést 1998. november 19-én kötötték, így arra az 1999. évi LXXVI törvény 107. § (1) bekezdése értelmében az 1996. évi III. törvény rendelkezései irányadóak. E törvény 10. §-a szerint „a szerző személyhez fűződő jogát sérti, művének minden jogosulatlan megváltoztatása, felhasználása; 13. §-ának (1) bekezdése értelmében pedig „a mű bármilyen felhasználásához – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – a szerző hozzájárulása szükséges.” A felek között kötött szerződés 5.5. pontja értelmében fizetési késedelem esetében a szoftver felhasználása jogosulatlaná válik.

A C. Kft. tehát az idézett törvényhely és a szerződési kikötés alapján jogellenesen járt el amikor, a fent említett dátum után a felhasználást folytatta, és mulasztást követett el, amennyiben nem hívta fel az F. Kft. és a V. figyelmét a jogszerű felhasználás megszűnésére. Erre vonatkozó irat nem áll az eljáró tanács rendelkezésére.

A C. Kft. és az F. Kft. között kötött szerződés nem található a rendelkezésre bocsátott iratok között, így a két fél szerződéses jogai és kötelezettségei tekintetében az eljáró tanács nyilatkozni nem tud.

Ad 3. Amennyiben az E. Kft. vagy a C. Kft. írásban egyértelműen közölte az F. Kft.-vel, hogy a felhasználás jogszerűtlen, annyiban az F. Kft. a szoftver felhasználására nem jogosult. Más kérdés, hogy a felhasználási jog fentiek szerinti megszűnése milyen következménnyel jár a C. Kft. és az F. Kft. közötti szerződéses jogviszonyra (felelősség, kártérítés, stb. kérdése).

A fentiek értelemszerűen vonatkoznak a V. felhasználására is. Az F. Kft. és a V. között kötött felhasználási szerződés ismeretének hiányában e két fél között létrejött jogviszony az eljáró tanács számára nem tisztázott. Az E. Kft. – a rendelkezésre bocsátott iratok alapján – az említett levélben „megkereste” a V.-t is, a megkeresés tartalma azonban nem ismert. A „megkeresés” szövege egyértelmű lehet abban a vonatkozásban, hogy a szoftver használata nem jogszerű, de a „jogsértő gazdagodás” és „az elmaradt haszon” kérdésében iratok hiányában állásfoglalás nem lehetséges.

Összegezve, az F. Kft. és a V. – az írásos felszólítás tartalma függvényében – a szoftvert jogellenesen használja.

A díj, a gazdagodás, az elmaradt haszon fennállása és ezek mértékének megállapítása, csak a felek közötti jogviszony és írásbeli szerződések ismerete alapján lehetséges. Ezek nem állnak az eljáró tanács rendelkezésére. A fentiek hiányában nem állapítható meg az sem, hogy a C. Kft. valamint az F. Kft. és a V. között milyen esetleges kötelezettségek álltak, illetve állnak fenn.

Budapest, 2002. július 10.

dr. Pálos György
a tanács elnöke

Karácsony József
a tanács előadó tagja

Krajcsovits Márton
a tanács szavazó tagja